

1 Przeczytaj teksty, a następnie wykonaj polecenie.

(... / 1 p.)

Tekst A

Paweł od dwóch lat pracuje w jednej z najmniejszych jednostek samorządu terytorialnego. Jego praca polega na pozyskiwaniu dla właściwego dla jego terenu działania terenu funduszy strukturalnych, pochodzących ze środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych.

Tekst B

Monika interesuje się sprawami ważnymi dla środowiska lokalnego. W strukturze swojej organizacji działającej pro publico bono piastuje stanowisko prezesa, a sama organizacja jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego.

Wymień oba sektory, w jakich działają przedstawione osoby. Podaj przykład zajmowanych przez nie stanowisk w strukturze danej organizacji.

2 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Instytucja działająca na zasadzie *non profit* jest:

A. instytucją państwową.	C. instytucją biznesową.
B. instytucją samorządową.	D. instytucją pozarządową.

3 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Instytucja działająca na zasadzie pro publico bono jest:

A. instytucją pozarządową.	C. instytucją samorządową.
B. instytucją państwową.	D. instytucją biznesową.

4 Do podanych poniżej terminów przyporządkuj właściwe definicje.

(... / 2 p.)

1. lewica
2. centrum
3. prawica

A. Pogląd dopuszczający hierarchizację społeczeństwa, akceptujący dążenie do umocnienia władzy państwowej oraz deklarujący stawianie na pierwszym miejscu tradycji i rodziny.

B. Podstawowym postulatem ideologicznym jest ograniczenie roli religii oraz instytucji religijnych w życiu państwa i jego obywateli.

C. Liberalne podejście do gospodarki realizowane jest w hasle „Chcącemu nie dzieje się krzywda”.

D. Pogląd głoszący brak dyskryminacji na tle rasowym i religijnym, unikający siły jako formy rozwiązywania konfliktów społecznych.

1. _____ 2. _____ 3. _____

5 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Agnostycy uważają, że:

A. nie ma Boga ani żadnej siły wyższej.	C. istnieje jakaś siła wyższa wpływająca na świat.
B. są narodem wybranym przez Boga.	D. ich religia jest najstarsza na świecie.

6 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Wyznania protestanckie to:

A. odłamy islamu – szyici i sunnici.	C. luteranie i kalwini.
B. prawosławni i grekokatolicy.	D. karaimi i buddyści.

7 Spośród zamieszczonych stwierdzeń zaznacz te, które są charakterystyczne dla terminu *konkordat*.

(... / 2 p.)

A. Ustawa regulująca relację pomiędzy związkami wyznaniowymi występującymi w Polsce a Kościołem katolickim.

D. Na jego mocy Stolica Apostolska uzyskała uprawnienia do nauczania religii w szkołach w Polsce.

B. Umowa międzynarodowa pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Państwem Watykan.

E. Umowa ta została podpisana w 2000 r., a ratyfikowana w 2002 r.

C. Jest to rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych, w tym chrześcijańskich, pozwalający na sprawowanie kultu religijnego.

8 Spośród zamieszczonych stwierdzeń zaznacz te, które są charakterystyczne dla terminu *czwarta władza*. (... / 2 p.)

A. Odniesienie do trójpodziału władzy w państwie na: legislatywę, egzekutywę i judykaturę, czwarta władza to organy Unii Europejskiej.

B. Określenie mass mediów mogących swoimi działaniami kształtować opinię publiczną w wybranym przez siebie kierunku.

C. Forma wywierania wpływu na odbiorców informacji owocująca ich polaryzacją światopoglądową.

D. Informacje zawarte w formie krótkiej, najczęściej czterowyrazowej formy (stąd nazwa), przedstawiające osoby z kręgu władzy/polityki w niekorzystnej, zwykle ironicznej formie.

E. Pozytywne zjawisko coraz większego zaangażowania się mediów społecznościowych w świat kultury i nauki poprzez propagowanie przydatnych dla społeczeństwa wzorców zachowań.

9 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. (... / 1 p.)

1.	Polityzacja mediów to proces nieangażowania się przedstawicieli mediów w spory polityczne celem zachowania większego obiektywizmu przekazywanych informacji.	P	F
2.	Trolling to tworzenie nieprawdziwych informacji zamieszczanych w internecie, np. o śmierci celebrytów.	P	F
3.	Populizm to stosowany przez polityków szukających poparcia mechanizm powoływania się na wolę obywateli, której to reprezentowanie samowolnie przypisują sobie lub swojej partii, w opozycji do elit.	P	F

10 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe. (... / 1 p.)

1.	Mediatyzacja polityki to proces zarzucania odbiorców wieloma informacjami często o błędnej treści, ale transmitowanych na żywo, przez co często przysyłają one inne, istotniejsze informacje.	P	F
2.	Demagogia to głoszenie haseł opartych na realnych przesłankach wynikających z demokratycznych rządów.	P	F
3.	Partia polityczna ma na celu zdobycie i utrzymanie władzy, aby zrealizować założenia programowe mające przynieść jak największe korzyści wszystkim obywatelom i rozwój państwa.	P	F

11 Wpisz właściwe dane procentowe. (... / 2 p.)

A. Komitety koalicyjne startujące w wyborach muszą uzyskać _____% głosów, aby otrzymać dotację na pokrycie kosztów kampanii wyborczej, oraz _____%, aby otrzymać subwencję na finansowanie działalności partii politycznej.

12 Uzupełnij tekst, wybierając z dostępnych pojęć. (... / 3 p.)

opinia, manipulacja, społeczny dowód słuszności, perswazja, informacja

Jej celem jest poszerzenie rzetelnej i obiektywnej wiedzy odbiorców o faktach (1) _____

Ma za zadanie przekonać, namówić odbiorców do określonych działań (2) _____.

Zadaniem jej jest wprowadzenie odbiorcy w błąd, tak aby nadawca zrealizował swoje cele (3) _____.

13 **Uzupełnij tekst, wybierając z dostępnych pojęć.**

(... / 3 p.)

populizm, klientelizm, demagogia, nepotyzm, korupcja, zorganizowana przestępczość, nadużywanie prawa

Celem jest np. fikcyjne wystawianie faktur paliwowych w celu zwrotu podatku VAT (1)

_____ Jest to forma wpływania na społeczeństwo poprzez schlebianie, składanie obietnic bez pokrycia oraz bazowanie na jego lękach i oczekiwaniach 2) _____ W celu uzyskania osobistych korzyści wykorzystywane są przywileje przysługujące tylko i wyłącznie z racji sprawowanej funkcji (3) _____.

14 **Zaznacz właściwe dokończenie zdania.**

(... / 1 p.)

W pewnym powiecie na stanowiskach urzędniczych zostały zatrudnione osoby spokrewnione i skoligacone ze starostą. Jest to forma:

- A. korupcji.   B. populizmu.   C. demagogii.   D. nepotyzmu.

15 **Zaznacz właściwe dokończenie zdania.**

(... / 1 p.)

Senator jest jednocześnie największym lokalnym pracodawcą, jego potencjalna przegrana w kolejnych wyborach może zaowocować likwidacją miejsc pracy. Jest to forma:

- A. klientelizmu.   B. populizmu.   C. przestępczości zorganizowanej.   D. nepotyzmu.

16 **Memy internetowe to humorystyczne obrazki z elementami tekstowymi, zaczynające odgrywać coraz większą rolę w przekazie medialnym. Zaznacz sformułowania najbardziej odpowiadające ich opisowi.**

(... / 1 p.)

- A. Bardzo ważna jest ich anonimowość.   D. Nawiązują do tekstów kultury.
B. Najczęściej dotyczą treści uniwersalnych i ponadkulturowych.   E. Są obiektywną, przemyślaną i wyważoną reakcją na rzeczywistość.
C. Ich celem jest m.in. krytyka procesów społeczno-politycznych.

17 **Niezależność mediów jest podstawą ich rzetelności i obiektywizmu. Zaznacz sformułowania najbardziej odpowiadające ich opisowi.**

(... / 2 p.)

- A. Stosowanie cenzury w ich przypadku jest oczywiste.
B. W krytyczny sposób powinny przedstawiać rzeczywistość.
C. Powinny jak bardziej stronić od propagandy.
D. Służą kontrolowaniu poczynań władzy.
E. Mają za zadanie indoktrynowanie swoich odbiorców.

18 **Podkreśl cechy, które są szczególnie ważne dla dobrego sloganu wyborczego.**

(... / 1 p.)

rozbudowana treść, zrozumiałość, obojętność emocjonalna, zapamiętywalność, adekwatność, uniwersalność programowa

19 **Podkreśl cechy, którymi można określić organizacje pozarządowe.**

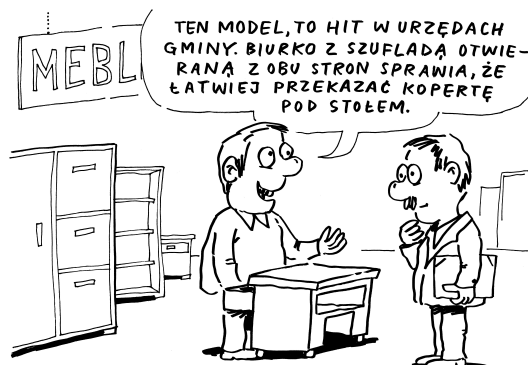
(... / 1 p.)

działanie dla dobra publicznego, działanie dla zysku, działanie non profit, działanie w sektorze biznesu, opieranie się na wolontariuszach, w większości finansowanie z budżetu państwa

20 **Zaznacz właściwe dokończenie zdania.**

(... / 1 p.)

Patologia życia publicznego, którą przedstawiono na rysunku, to:

- A. nepotyzm.   B. demagogia.   C. korupcja.   D. klientelizm.

21

Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

Patologia życia publicznego, którą przedstawiono na rysunku, to:

- A. nepotyzm.   B. demagogia.   C. korupcja.   D. klientelizm.

(... / 1 p.)

22

Przyporządkuj właściwe definicje do podanych terminów.

1. *Invocatio Dei*
2. ustęp
3. preambuła

- A. Uroczysty wstęp w tekście ustawy zasadniczej zawierający odwołanie do tradycji historycznych i ogólnych wartości, na których opierają się regulacje konstytucyjne.
- B. Szczególna procedura opracowywania i zmiany aktu prawnego, obowiązująca wyłącznie podczas uchwalania konstytucji.
- C. Jedna z jednostek redakcyjnych wykorzystywanych w tekście konstytucji (obok punktów i artykułów).
- D. Odwołanie do Boga znajdujące się w początkowej części tekstu konstytucji, wskazujące Stwórcę jako źródło natchnienia dla twórców ustawy zasadniczej.

1. _____ 2. _____ 3. _____

(... / 1 p.)

23

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenia.

Partia otrzymuje liczbę mandatów proporcjonalną do liczby głosów zebranych przez nią w wyborach. Odbywają się one w wielomandatowych okręgach wyborczych, w których różne ugrupowania wystawiają osobne listy kandydatów. Aby zapobiec politycznemu rozdrobnieniu parlamentu, w Polsce wprowadzono tzw. próg wyborczy. Jeżeli dana partia nie zdobędzie wymaganego procentowego poparcia, nie zostanie dopuszczona do podziału mandatów.

- A. Nazwij system wyborczy opisany w tekście.
- B. Wymień zaletę i wadę tego systemu.

(... / 3 p.)

24

Spośród zamieszczonych stwierdzeń zaznacz te, które dotyczą wyborów do Parlamentu Europejskiego.

- A. Czynne prawo wyborcze przysługuje obywatelom od 18 roku życia, a bierne – od 25.
- B. W głosowaniu mogą wziąć udział także obywatele innych państw UE mieszkający w Polsce.
- C. Wybory są powszechne, równe, bezpośrednie, tajne, większościowe.
- D. Prawo do udziału w głosowaniu mają tylko wyborcy posiadający obywatelstwo polskie.
- E. Czynne prawo wyborcze przysługuje obywatelom od 18 roku życia, a bierne – od 25.

(... / 1 p.)

25 Określ, do jakiego problemu nawiązuje plakat. Następnie podaj dwie przyczyny tego zjawiska.

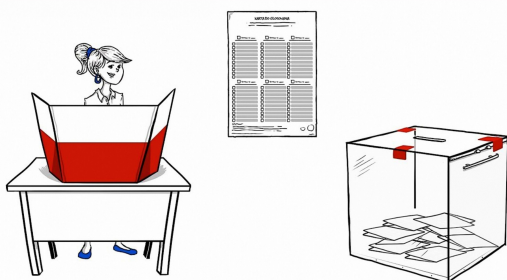
(... / 3 p.)

13 PAŹDZIERNIKA
2019 ROKU

WYBORY DO SEJMU I SENATU

**TWÓJ GŁOS MA ZNACZENIE
IDŹ NA WYBORY**

Urząd Miasta Rumia informuje, że w dniu wyborów 13.10.2019r. organizuje dowóz osób niepełnosprawnych do siedzib obwodowych komisji wyborczych. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat urzędu w godzinach pracy pod numerem: 58 679-66-00

26 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

(... / 1 p.)

1.	W Sejmie RP zasiada 460 posłów.	P	F
2.	Na Litwie i w Szwecji parlament jest jednoizbowy.	P	F
3.	Większość absolutna wynosi 51% wszystkich ważnych głosów.	P	F

27 Na podstawie zamieszczonego tekstu i własnej wiedzy wykonaj podane polecenia.

(... / 3 p.)

Art. 109

1. Sejm i Senat obradują na posiedzeniach.

2. Pierwsze posiedzenia Sejmu i Senatu Prezydent Rzeczypospolitej zwołuje na dzień przypadający w ciągu 30 dni od dnia wyborów, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 98 ust. 3 i 5. [...]

Art. 114

1. W przypadkach określonych w Konstytucji Sejm i Senat, obradując wspólnie pod przewodnictwem Marszałka Sejmu lub w jego zastępstwie Marszałka Senatu, działają jako Zgromadzenie Narodowe.

2. Zgromadzenie Narodowe uchwala swój regulamin.

Źródło: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.

A. Odpowiedz, co to jest Zgromadzenie Narodowe.

B. Odpowiedz, w jakim terminie istnieje obowiązek zwołania pierwszego posiedzenia Sejmu nowej kadencji.

28 Wskaż właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Liczba posłów zasiadających w Sejmie RP wynosi

A. 340.   B. 360.   C. 440.   D. 460.

29 Wskaż właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Liczba senatorów zasiadających w Senacie RP wynosi

A. 100.   B. 120.   C. 200.   D. 220.

30 Oceń, czy podane informacje dotyczące Prezydenta RP są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

(... / 1 p.)

1.	Kadencja prezydenta trwa cztery lata.	P	F
2.	Na urząd prezydenta można zostać wybranym tylko jeden raz.	P	F
3.	Prezydent jest wybierany w wyborach powszechnych.	P	F

31 Oceń, czy podane informacje dotyczące Prezydenta RP są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

(... / 1 p.)

1.	Prezydent jest wybierany przez Zgromadzenie Narodowe.	P	F
2.	Na urząd prezydenta można zostać wybranym tylko jeden raz.	P	F
3.	Kadencja prezydenta trwa pięć lat.	P	F

32 Wskaż osobę, która sprawowała urząd Prezydenta RP w latach 1995–2005.

(... / 1 p.)

- A. Andrzej Duda
B. Lech Wałęsa
C. Aleksander Kwaśniewski
D. Wojciech Jaruzelski
E. Bronisław Komorowski
F. Lech Kaczyński

33 Wskaż dwa właściwe dokończenia zdania.

(... / 1 p.)

Konstytucja RP z 1997 roku

A. ma 253 artykuły.

C. została uchwalona 2 kwietnia.

B. 13 rozdziałów.

D. uchwalona została przez Sejm RP i Senat RP.

34 Określ, które opisy dotyczą referendum lokalnego, a które – referendum ogólnokrajowego. W tym celu wstaw właściwe cyfry w odpowiednich miejscach.

(... / 3 p.)

1. Głosowanie może dotyczyć np. odwołania prezydenta miasta.

2. Wyniki głosowania w sprawie odwołania organu władzy są wiążące, jeśli zagłosuje co najmniej 60% uprawnionych obywateli.

3. O ważności wyników tego głosowania rozstrzyga Sąd Najwyższy.

4. Może zostać zorganizowane z inicjatywy co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców powiatu.

5. Decyzja o samoopodatkowaniu się może zostać podjęta przez 2/3 uprawnionych obywateli.

6. Referendum zostanie przeprowadzone, jeśli pod wnioskiem w tej sprawie podpisze się co najmniej pół miliona obywateli.

7. To referendum ma zawsze charakter fakultatywny.

Referendum ogólnokrajowe: _____ Referendum lokalne: _____

35 Odpowiedz, jakie zasady ustrojowe obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej zostały przedstawione w tekstach A, B i C.

(... / 3 p.)

Tekst A

Ogół obywateli sprawuje władzę w państwie w sposób pośredni, wybierając swoich przedstawicieli do dwuizbowego parlamentu, lub bezpośrednio, zgłaszając projekty aktów prawnych w ramach inicjatywy ustawodawczej oraz uczestnicząc w referendum.

Tekst B

W państwie mogą swobodnie działać partie polityczne i organizacje różniące się programowo i światopoglądowo, o ile nie naruszają one obowiązującego prawa.

Tekst C

W celu usprawnienia procesu podejmowania decyzji w sprawach lokalnych rząd przekazuje organom władzy działającym w terenie część swoich kompetencji.

36 Wskaż właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Szczególna moc konstytucji wynika z

A. nadzwyczajnej procedury jej uchwalenia.

B. jej nadrzędności wobec innych aktów prawnych.

C. zawartych w niej zasad ustrojowych.

D. wyjątkowych wymogów, które należy spełnić w ramach procedury jej zmiany.

- 37** Podaj pełne nazwy organów, których dotyczą podane opisy. (... / 2 p.)
A. Jest to naczelny organ kontroli państwowej, podległy Sejmowi RP i niezależny od władzy wykonawczej.
B. Jest to organ władzy sądowniczej, przed którym można postawić osoby zajmujące najwyższe stanowiska w państwie. Choć nie orzeka kar więzienia, jego wyroki mogą być bardzo dotkliwe dla urzędników i polityków. _____
- 38** Zaznacz właściwe wyrazy w nawiasach, tak aby powstały zdania prawdziwe. (... / 4 p.)
A. Obecnie w Polsce funkcjonuje (piętnaście / szesnaście) województw.
B. Starosta jest wybierany w sposób (bezpośredni / pośredni).
C. Organem uchwałodawczym w samorządzie wojewódzkim jest (marszałek województwa / sejmik województwa).
D. W byłych miastach wojewódzkich oraz w miejscowościach powyżej 100 tys. mieszkańców organem samorządowej władzy wykonawczej jest (burmistrz / prezydent miasta).
- 39** Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj polecenie. (... / 1 p.)
Rada powiatu liczy od 15 do 29 osób. Najmniej radnych zasiada w radach powiatów liczących do 40 tys. mieszkańców. Za każde kolejne rozpoczęte 20 tys. obywateli ta bazowa liczba zostaje powiększona o dwie osoby, przy czym nie może przekroczyć limitu 29 osób.
Określ, ilu radnych będzie liczyła rada w powiecie liczącym 110 tysięcy mieszkańców.
- 40** Podaj nazwy organów władzy, których dotyczą zamieszczone opisy. (... / 3 p.)
A. Reprezentuje Radę Ministrów na szczeblu województwa. Kieruje działalnością administracji rządowej zespolonej. _____
B. Ten organ doradczy obraduje pod przewodnictwem Prezydenta RP, a w jego skład wchodzi członkowie Rady Ministrów. _____
C. Tworzą go marszałek, wicemarszałkowie oraz przewodniczący klubów i kół poselskich. Zadaniem tego organu jest usprawnienie prac Sejmu RP. _____
- 41** Zaznacz właściwe dokończenie zdania. (... / 1 p.)
Przedstawicielem władzy centralnej w terenie jest:
A. prezydent miasta.   B. marszałek województwa.   C. burmistrz.   D. wojewoda.
- 42** Spośród wymienionych organów zaznacz ten, która sprawuje kontrolę nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych. (... / 1 p.)
A. Naczelny Sąd Administracyjny.   C. Sąd Najwyższy.
B. Najwyższa Izba Kontroli.   D. Trybunał Konstytucyjny.
- 43** Spośród wymienionych uprawnień wskaż te, które nie przysługują Prezydentowi RP. (... / 2 p.)
A. zwierzchnictwo nad siłami zbrojnymi
B. nominowanie na stanowisko premiera
C. powoływanie kierowników izb skarbowych
D. powoływanie sędziów
E. zwoływanie pierwszego posiedzenia obu izb parlamentu
F. mianowanie prezesów spółek skarbu państwa
G. przyjmowanie listów uwierzytelniających od przedstawicieli obcych państw